

Viikkotehtävä 3 - Apuohjelmat ja työkalut, Paketinhallinta, Prosessinhallinta

Opiskelijan nimi: Tiina Ylimäki

1 Luo tar-arkisto edellisessä harjoituksessa luodusta shares-hakemistosta (Viikkotehtävä 2, tehtävä12) ja pakkaa se gzip:llä. 2p

```
tiina@nginx:~$ su - mike

Password:

mike@nginx:~$ tar -cf shares_backup.tar /var/shares/*

tar: Removing leading `/' from member names

tar: Removing leading `/' from hard link targets

mike@nginx:~$ ls

shares_backup.tar

mike@nginx:~$ ls -la shares_backup.tar

-rw-r--r-- 1 mike managers 10240 Jul 6 16:58 shares_backup.tar

mike@nginx:~$ gzip shares_backup.tar

mike@nginx:~$ ls -la shares_backup.tar

ls: cannot access 'shares_backup.tar': No such file or directory

mike@nginx:~$ ls -la shares_backup.tar.gz

-rw-r--r-- 1 mike managers 396 Jul 6 16:58 shares_backup.tar.gz

mike@nginx:~$
```

- Yritin hetken aikaa saada omalla käyttäjälläni tehtyä tehtävää 1. Tapeltuani aikani luin virheilmoitukset ja huomasin ettei minulla oikeutta management- hakemistoon.
- Vaihdoin käyttäjäksi mike, jolla oli oikeus kaikkiin kansioihin.
- Käytin komentona

tar -cf shares_backup.tar /var/shares/*

- c luodaan uusi tar-tiedosto.
- **f** luotava tai purettava tar-tiedosto.
- Tämän jälkeen pakkasin arkiston komennolla gzip shares_backup.tar
- Koko pieneni huomattavasti: 10240 → 396.

2 Avaa jokin aiemmin luomistasi tiedostoista valitsemallasi tekstieditorilla. Lisää tekstiä tiedostoon ja tallenna se eri nimellä. 2p

- Valitsin uhrikseni demo.txt:n.
- Kirjoitin sinne yhden suosikki lausahduksista galaksin ihanimmalta salakuljettajalta.

• Luonnollisesti nimesin tiedoston uudestaan. Uusi tiedosto näkyy alleviivattuna alla olevassa kuvassa.

```
tiina@nginx:~$ ls

backups File3.txt new_file.txt

data3_backup.tar.gz h1 NewFileX1.txt

demo.txt hansolo.txt server-file-link
File2.txt kayttajat.txt shares_backup.tar

tiina@nginx:~$ _
```


3 Avaa tiedosto komennolla less. Ota selvää, kuinka hakutoiminto toimii less komennolla. 2p

- Komennolla less voidaan avata tiedostoja yksi sivu kerrallaan. Helpottaa suurien tiedostojen lukua.
- Edistyneemmät ominaisuudet. Komennolla on mahdollista navigoida sekä eteen- että taaksepäin.
- q lopettaa komennon.

tiina@nginx:~\$ less hansolo.txt Never tell me the odds. – Han Solo hansolo.txt (END)

- 4 Avaa kernelin (ytimen) lokitiedosto (/var/log/kern.log) tail-komennolla, siten, että uudet lokirivit luetellaan reaaliajassa. 2p
 - Komentona sudo tail -f /var/log/kern.log
 - -f näyttää uudet lokirivit reaaliajassa.
 - Näkymästä poistutaan CTRL+C

```
tiina@nginx:~$ sudo tail -f /var/log/kern.log
Jul 6 17:19:25 nginx kernel: [ 6.248606] audit: type=1400 audit(1688663955.732:9): apparmor="STA
TUS" operation="profile_load" profile="unconfined" name="/usr/lib/NetworkManager/nm-dhcp-helper" pid
=621 comm="apparmor_parser"
Jul 6 17:19:25 nginx kernel: [ 6.248607] audit: type=1400 audit(1688663955.732:10): apparmor="STA
ATUS" operation="profile_load" profile="unconfined" name="/usr/lib/connman/scripts/dhclient-script"
pid=621 comm="apparmor_parser"
Jul 6 17:19:25 nginx kernel: [ 6.248608] audit: type=1400 audit(1688663955.732:11): apparmor="STA
TUS" operation="profile_load" profile="unconfined" name="/{,usr/}sbin/dhclient" pid=621 comm="appar
mor_parser"
Jul 6 17:19:25 nginx kernel: [ 7.156945] e1000: enp0s3 NIC Link is Up 1000 Mbps Full Duplex, Flo
w Control: RX
Jul 6 17:19:25 nginx kernel: [ 7.158365] IPv6: ADDRCONF(NETDEV_CHANGE): enp0s3: link becomes rea
dy
Jul 6 17:19:27 nginx kernel: [ 23.115544] loop6: detected capacity change from 0 to 8
Jul 6 17:31:00 nginx kernel: [ 715.589926] kauditd_printk_skb: 21 callbacks suppressed
Jul 6 17:31:00 nginx kernel: [ 715.590286] audit: type=1400 audit(1688664660.103:33): apparmor="DE
NIED" operation="file_inherit" profile="man_groff" name="/dev/tty1" pid=1098 comm="tb1" requested_ma
sk="wr" denied_mask="wr" fsuid=1001 ouid=1001
Jul 6 17:33:00 nginx kernel: [ 715.590386] audit: type=1400 audit(1688664660.115:34): apparmor="DE
NIED" operation="file_inherit" profile="man_groff" name="/dev/tty1" pid=1106 comm="troff" requested_
mask="wr" denied_mask="wr" fsuid=1001 ouid=1001
Jul 6 17:35:08 nginx kernel: [ 963.990306] audit: type=1400 audit(1688664908.498:35): apparmor="DE
NIED" operation="file_inherit" profile="man_groff" name="/dev/tty1" pid=1145 comm="troff" requested_
mask="wr" denied_mask="wr" fsuid=1001 ouid=1001
Jul 6 17:35:08 nginx kernel: [ 963.990306] audit: type=1400 audit(1688664908.498:35): apparmor="DE
NIED" operation="file_inherit" profile="man_groff" name="/dev/tty1" pid=1145 comm="troff" requested_
mask="wr"
```


- Tarkista curl-ohjelman parametri ohjetoiminnon avulla. Lataa Funet-verkon wikisivu https://fi.wi-kipedia.org/wiki/Funet ja tallenna sivun sisältö tiedostoon (Write to file) nimeltä funetpage.html. Lisää kuvakaappaus, joka esittää osan tämän tiedoston sisällöstä. 2p
 - Toivottavasti ymmärsin nyt oikein. Pohdin tätä tehtävää pari päivää, kun en ollut varma ymmärsinkö oikein vai väärin.
 - Tein aluksi komennon man curl
 - Komennon curl avulla siirretään tietoa joko internetistä tai internetiin.

```
curl(1)
                                                   curl Manual
                                                                                                           curl(1)
NAME
        curl – transfer a URL
SYNOPSIS
        curl [options / URLs]
DESCRIPTION
               is a tool for transferring data from or to a server. It supports these protocols:
        DICT, FILE, FTP, FTPS, GOPHER, GOPHERS, HTTP, HTTPS, IMAP, IMAPS, LDAP, LDAPS, MQTT, POP3, POP3S, RTMP, RTMPS, RTSP, SCP, SFTP, SMB, SMBS, SMTP, SMTPS, TELNET or TFTP. The command is designed to work without user interaction.
        curl offers a busload of useful tricks like proxy support, user authentication, FTP up-
        load, HTTP post, SSL connections, cookies, file transfer resume and more. As you will see below, the number of features will make your head spin.
        curl is powered by libcurl for all transfer-related features. See libcurl(3) for details.
URL
        The URL syntax is protocol-dependent. You find a detailed description in RFC 3986.
        You can specify multiple URLs or parts of URLs by writing part sets within braces and
        quoting the URL as in:
          "http://site.{one,two,three}.com"
        or you can get sequences of alphanumeric series by using [] as in:
          "ftp://ftp.example.com/file[1–100].txt"
          "ftp://ftp.example.com/file[001-100].txt"
                                                                (with leading zeros)
          "ftp://ftp.example.com/file[a-z].txt"
 iina@nginx:~$ _
```

- Latasin sivuston tiedostoon alla näkyvällä komennolla.
- o sivu siirtyy haluttuun tiedostoon.


```
tiina@nginx:~$ curl –o funetpage.html https://fi.wikipedia.org/wiki/Funet
             % Received % Xferd
                                 Average Speed
                                                           Time
 % Total
                                                   Time
                                                                           Current
                                  Dload Upload
                                                   Total
                                                           Spent
                                                                    Left
                                                                           Speed
100 40780
           100 40780
                               0
                                   237k
                                                                             238k
                                              0 --:--:-- --
                                                                  --:--:--
tiina@nginx:~$
```

- Avasin tiedoston komennolla cat funetpage.html
- Näkyvillä on sivuston lähdekoodi.

id="footer-poweredbyico">

</footer>

/html>tiina@nginx:~\$ _

- 6 Tässä tehtävässä curl-komentoa käytetään yhteyden muodostamiseen etäpalvelimiin:
- 6.1 README-tiedosto sijaitsee palvelimella https://ftp.funet.fi. Kuinka avaat tämän tiedoston curlkomennolla niin, että voit tarkastella sitä sivulta sivulta (vinkki: hyödynnä muita komentoja curlin ohella)? 2p
 - Tässä tehtäviä tehdessä huomaan, että ajattelen asiat liian vaikeasti. Ylianalysoin tehtävänantoa ja ajan itseni sen takia umpikujaan. Sitten alkaa, luonnollisesti, turhauttamaan. Täytyy opetella ajattelemaan hieman yksinkertaisemmin.
 - Sitten tehtävänantoon.
 - Komento: curl https://ftp.funet.fi/README | more
 - Alla näkyy osa siitä mitä komento avasi. Nuolinäppäimillä pystyy ohjaamaan eteen- tai taaksepäin.

```
This server group has many names. Its "staff" will always be at `nic.funet.fi', but othervice consider using philosophy: `name by function', thus FTP from ftp.funet.fi.
ftp.funet.fi
                            traditional anonymous ftp service (also with http and IPv6 support)
                            http access to our collections (shows index.html's if any) email and other administrative tasks (in practice ftp
www.nic.funet.fi
nic.funet.fi
                            is also supported)
rsync.nic.funet.fi rsync protocol for bulk downloads
                            bioinformatics data and software
bio.nic.funet.fi
kernel.nic.funet.fi Linux kernel which originated from here
We have also several other names and may move some services to other
computers as we see necessary.
          CONTENTS:
     – What is considered proper conduct of anonymous FTP usage

    Privacy issues
    Contacts about material in here
    ( GIFs and others )

     - Uploading
       CD-ROMs
       FTPD sources
       Reporting a bug/problems
Physical disk structure is hidden behind logical one
       Restrictions
       Minimum of maximum retrieval rate IP-reversal and valid "passwd" requirements What is `Freely distributable' ?
       Other services available from here
Many names of the server
 --More--
```


6.2 Mitä tapahtuu komennolla curl https://ftp.funet.fi/index/? 2p

- Komento avaa auki index-sivun lähdekoodin.
- Index-sivulla on erilaisia linkkejä erilaisiin hakemistoihin. Reunassa näkyy päivä, jolloin niitä on viimeksi muokattu.

```
img src="/icons/folder.gif" alt="[DIR]"> <a href="radio/">radio/</a>
                                                                                        2014-02-21 18
img src="/icons/folder.gif" alt="[DIR]"> <a href="religion/">religion/</a>
                                                                                           1999-08-11
16:55
img src="/icons/folder.gif" alt="[DIR]"> <a href="rockylinux/">rockylinux/</a>
                                                                                             2023-05-
30 17:15
img src="/icons/folder.gif" alt="[DIR]"> <a href="russian_culture/">russian_culture/</a>
                                                                                                  200
-11-02 08:15
img src="/icons/folder.gif" alt="[DIR]"> <a href="scientific/">scientific/</a>
                                                                                             2020-10-
(img src="/icons/folder.gif" alt="[DIR]"> <a href="slackware/">slackware/</a>
                                                                                            2022-02-0
 01:01
(img src="/icons/folder.gif" alt="[DIR]"> <a href="sounds/">sounds/</a>
                                                                                         2014-02-21 1
<img src="/icons/folder.gif" alt="[DIR]"> <a href="sports/">sports/</a>
                                                                                         2014-02-21 1
img src="/icons/folder.gif" alt="[DIR]"> <a href="standards/">standards/</a>
                                                                                            2004-01-1
 10:01
(img src="/icons/folder.gif" alt="[DIR]"> <a href="telecom/">telecom/</a>
                                                                                          2010-03-17
img src="/icons/folder.gif" alt="[DIR]"> <a href="unix/">unix/</a>
                                                                                       2012-04-30 07:
<img src="/icons/folder.gif" alt="[DIR]"> <a href="vms/">vms/</a>
                                                                                      2014-02-21 18:1
(img src="/icons/folder.gif" alt="[DIR]"> <a href="win-nt/">win-nt/</a>
                                                                                         2014-02-21 1
(img src="/icons/folder.gif" alt="[DIR]"> <a href="windows/">windows/</a>
                                                                                          2014-02-21
18:19
<img src="/icons/folder.gif" alt="[DIR]"> <a href="xdenu/">xdenu/</a>
                                                                                        1999-08-11 16
(img src="/icons/folder.gif" alt="[DIR]"> <a href="xemacs/">xemacs/</a>
                                                                                         2019-01-21 1
:49
kimg src="/icons/folder.gif" alt="[DIR]"> <a href="zmailer/">zmailer/</a>
                                                                                          1999-12-30
1:38
(hr>
//body></html>
iina@nginx:~$
```

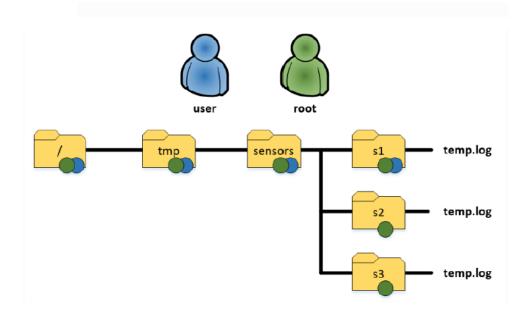

- 7 Käytä find-komentoa listataksesi /etc-hakemiston sisällöt, mukaan lukien vain tiedostot, joiden pääte on .conf ja jotka alkavat kirjaimella l (pieni L, ei iso i).
 Älä sisällytä tiedostoja alihakemistoista! 2p
 - Komento
 sudo find /etc -maxdepth 1 -type f -name "*conf" -name "I*"
 - Tällaisessa komennossa tarvitaan sudo oikeuksia.
 - -maxdepth huolehtii siitä, ettei alihakemistoja tule mukaan.
 - -type tyypillä määritellään mitä etsitään (tässä tapauksessa foldereita).
 - -name nimellä pystytään rajaamaan lisää. Tässä tapauksessa etsittiin l:llä alkavia kansioita, jotka päättyvät .conf.
 - Yritin ensin olla hirveän fiksu ja laittaa "*conf* && "I*", mutta tämä ei toiminut.

tiina@nginx:~\$ sudo find /etc –maxdepth 1 –type f –name "*.conf" –name "l*" /etc/ld.so.conf /etc/logrotate.conf /etc/libaudit.conf tiina@nginx:~\$

Alla on esitys hakemistorakenteesta, jossa lämpötilatiedot antureista s1, s2 ja s3 on tallennettu lokitiedostoille anturikohtaisiin hakemistoihin. Luo tämä hakemistorakenne tiedostoineen. cd /Tärkeää: Tarkista tämän hakemistorakenteen sijainti Linux-tiedostojärjestelmässä! 2p

- Tätä tehtävää oli nyt huomattavasti mukavampaa tehdä, kun pohjalla oli edellisen viikkotehtävän painajainen tehtävä 12. Saatoin jopa vähän nauttia tästä tehtävästä.
- En tehnyt muutoksia luku-, kirjoitus- ja hallintaoikeuksiin, koska niitä ei ole tehtävässä eritelty.
 Olisi ollut muutenkin vähän jännät paikat leikkiä oikeuksien kanssa, kun toinen käyttäjä on root.
- Siirryin juureen komennolla cd / ja päivitin hakemiston tmp omistajat (kuva seuraavalla sivulla).


```
iina@nginx:/$ sudo chown root:tiina tmp
tiina@nginx:/$ ls −l
total 1886276
                                     7 Aug
lrwxrwxrwx
            1 root root
                                            9 2022 bin -> usr/bin
                                  4096 Jul
                                            8 17:45
drwxr-xr-x
            4 root root
drwxr-xr-x 20 root root
drwxr-xr-x 98 root root
drwxr-xr-x 10 root root
                                 4080 Jul 8 18:57 dev
                                 4096 Jul 6 16:30
4096 Jun 26 14:53
                                     7 Aug
lrwxrwxrwx
            1 root root
                                                2022 lib -> usr/lib
                                     9 Aug
lrwxrwxrwx 1 root root
                                                2022 lib32 -> usr/lib32
                                    9 Aug
                                            9 2022 lib64 -> usr/lib64
lrwxrwxrwx 1 root root
                                    10 Aug
lrwxrwxrwx 1 root root
                                                2022 libx32 -> usr/libx32
                                 16384 Feb 15 16:09
             2 root root
drwx----
drwxr-xr-x 2 root root
                                 4096 Aug
                                                2022 media
drwxr-xr-x 2 root root
drwxr-xr-x 2 root root
                                 4096 Aug
                                                2022 mnt
                                  4096 Aug
dr–xr–xr–x 172 root root
                                            8 18:57 proc
                                    0 Jul
                                  4096 Jun 16 12:24 root
drwx----- 5 root root
drwxr–xr–x 29 root root
                                  840 Jul
                                            8 19:01 run
lrwxrwxrwx 1 root root
                                                2022 sbin -> usr/sbin
                                     8 Aug
                                  4096 Aug
                                            9 2022 snap
drwxr-xr-x 6 root root
            2 root root
                                  4096 Aug
drwxr-xr-x
                                                2022
                            1931476992 Feb 15 16:10 swap.img
-rw-----
             1 root root
                                               18:57
            13 root root
                                     0 Jul
                                            8
dr-xr-xr-x
drwxrwxrwt
           13 root tiina
                                  4096 Jul
                                            8
                                               19:06 tmp
```

- Siirryin hakemistoon tmp ja loin sinne uuden hakemiston sensors.
- Päivitin omistukset.

```
tiina@nginx:/tmp$ sudo chown root sensors
tiina@nginx:/tmp$ ls –l
total 24
drwxrwxr–x 2 root t<u>i</u>ina 4096 Jul_ 8 19:06 <u>sensors</u>
```

- Siirryin hakemistoon sensors.
- Loin kolme uutta hakemistoa s1, s2 ja s3.
- Päivitin hakemistojen omistajat.

```
tiina@nginx:/tmp/sensors$ ls –l
total 12
drwxrwxr–x 2 root tiina 4096 Jul 8 19:11 s1
drwxrwxr–x 2 root root 4096 Jul 8 19:13 s2
drwxrwxr–x 2 root root 4096 Jul 8 19:13 s3
tiina@nginx:/tmp/sensors$ _
```

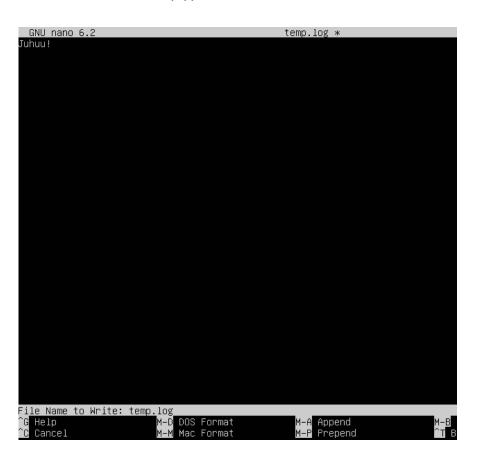

• Jokaisessa kansiossa oli yksi .log tiedosto. Loin tiedostot ja päivitin niiden omistajat hakemistojen mukaisiksi.

```
tiina@nginx:/tmp$ cd sensors
tiina@nginx:/tmp/sensors$ cd s1
tiina@nginx:/tmp/sensors/s1$ ls –l
total O
-rw–rw–r–– 1 root tiina O Jul  8 19:11 temp.log
tiina@nginx:/tmp/sensors/s1$ cd –
/tmp/sensors
tiina@nginx:/tmp/sensors$ cd s2
tiina@nginx:/tmp/sensors/s2$ ls –l
total O
-rw-rw-r-- 1 root root 0 Jul 8 19:13 temp.log
tiina@nginx:/tmp/sensors/s2$ cd –
/tmp/sensors
tiina@nginx:/tmp/sensors$ cd s3
tiina@nginx:/tmp/sensors/s3$ ls –l
total O
-rw–rw–r–– 1 root root 0 Jul  8 19:13 temp.log
tiina@nginx:/tmp/sensors/s3$
```


- 9 Käyttäjät user (tavallinen käyttäjä) ja root on merkitty alla olevaan hakemistoesitykseen. Luo seuraavat käyttöoikeudet: user pääsee käsiksi vain ensimmäisen anturin temp.log-tiedostoon ja pääkäyttäjällä on pääsy koko hakemistorakenteeseen. Käyttäjällä tulee olla riittävät oikeudet lukea ja muokata temp.log-tiedostoa. Osoita, että user voi muokata ko. tiedostoa. 2p
 - Kuten alla näkyy, tavallinen käyttäjä eli minä, voi muokata hakemistossa s1 olevaa tiedostoa. Lisää todisteita löytyy tämän kuvan alta.

- Käytin vielä komentoa cat temp.log, jotta näemme upean kirjoitukseni.
- Kuten näkyy, olen kyseistä komentoa käyttäessäni hakemistossa s1.
- Käytin vielä Is -l komentoa, jotta tulee näkyville muiden hakemistojen oikeudet.
- Ihan omaksi ilokseni, yritin vielä mennä hakemistoihin s2 ja s3. Eihän se onnistu.

```
tiina@nginx:/tmp/sensors/s1$ cat temp.log
Juhuu!
tiina@nginx:/tmp/sensors/s1$ cd -
/tmp/sensors
tiina@nginx:/tmp/sensors$ ls -l
total 12
drwxrwxr-x 2 root tiina 4096 Jul 8 19:40 s1
drwxrwx--- 2 root root 4096 Jul 8 19:13 s2
drwxrwx--- 2 root root 4096 Jul 8 19:13 s3
tiina@nginx:/tmp/sensors$ cd s2
-bash: cd: s2: Permission denied
tiina@nginx:/tmp/sensors$ cd s3
-bash: cd: s3: Permission denied
tiina@nginx:/tmp/sensors$
```


- 10 Ohjaa w-komennon tulos tiedostoon users.txt. (Ohje: touch users.txt, w | cat > users.txt) 1p
 - Korjasin komentoa alla näkyvään muotoon.

```
tiina@nginx:~$ w touch users.txt | cat > users.txt
tiina@nginx:~$ cat users.txt
_13:36:43 up 1 min, 1 user, load average: 0.26, 0.12, 0.04
USER TTY FROM LOGIN@ IDLE JCPU PCPU WHAT
tiina@nginx:~$ _
```

- 11 Ohjaa tulos id-komennosta user.txt-tiedoston loppuun. 2p
 - id | cat >> users.txt
 - cat >> users.txt → tulos id-komennosta menee tiedoston loppuun.

```
tiina@nginx:~$ id | cat >> users.txt
tiina@nginx:~$ cat users.txt
13:36:43 up 1 min, 1 user, load average: 0.26, 0.12, 0.04
USER TTY FROM LOGIN@ IDLE JCPU PCPU WHAT
uid=1001(tiina) gid=1001(tiina) groups=1001(tiina),27(sudo)
tiina@nginx:~$
```


12 Käytä man komentoa ja ota selvää mitä id-komento tekee. 2p

- Komennolla id saadaan selville käyttäjän ja käyttäjän ryhmien id-tunnus.
- Voidaan käyttää myös muiden käyttäjien id:n selvittämiseen.

```
ID(1)
                                                                                             ID(1)
                                          User Commands
NAME
       id – print real and effective user and group IDs
SYNOPSIS
id [OPTION]... [USER]...
DESCRIPTION
       Print user and group information for each specified USER, or (when USER omitted) for the
      current user.
              ignore, for compatibility with other versions
      -Z, --context
             print only the security context of the process
      −g, −−group
             print only the effective group ID
      -G, --groups
print all group IDs
       -n, --name
             print a name instead of a number, for -ugG
       -r, --real
             print the real ID instead of the effective ID, with -ugG
      -u, --user
             print only the effective user ID
      -z, --zero
             delimit entries with NUL characters, not whitespace;
             not permitted in default format
 iina@nginx:~$
```


- 13 Asenna cowsay-ohjelma Ubuntuun, jos sitä ei ole vielä asennettu. Ketjuta seuraavat kolme komentoa: Lehmä kertoo tietokoneen nimen JA jos hakemistoa nimeltä dataset ei voida luoda roothakemistoon /, lampaat raportoivat sen. 4p
 - Ketjutettu komento: cowsay \$HOSTNAME && mkdir /dataset || echo "Tsik tsik! You can't do that!" | cowsay -f sheep

14 Tarkista figlet-nimisen paketin tiedot ja vastaa seuraaviin kysymyksiin (sudo apt show figlet): 3p

tiina@nginx:~\$ sudo apt show figlet [sudo] password for tiina: Package: figlet Version: 2.2.5–3 Priority: optional Section: universe/text Origin: Ubuntu Maintainer: Ubuntu Developers <ubuntu–devel–discuss@lists.ubuntu.com> Original–Maintainer: Carlos Laviola <claviola@debian.org> Bugs: https://bugs.launchpad.net/ubuntu/+filebug Installed-Size: 752 kB Depends: libc6 (>= 2.14) Homepage: http://www.figlet.org/ Download–Size: 133 kB APT–Sources: http://fi.archive.ubuntu.com/ubuntu jammy/universe amd64 Packages Description: Make large character ASCII banners out of ordinary text FIGlet (Frank, Ian & Glenn's Letters) is a program that creates large characters out of ordinary screen characters. It can create characters in many different styles and can kern and "smush" these characters together in various ways. FIGlet output is generally reminiscent of the sort of "signatures" many people like to put at the end of e-mail, Usenet and MOTD messages.

Mikä on paketin koko? 133 kB.

Mikä on paketin uusin versio? 2.2.5-3

Tarkista paketin kuvaus → Mitä ohjelma tekee?

Figlet on ohjelma, jolla voidaan tyylitellä tekstiä (tarkemmin sanottuna ASCII-grafiikaksi). Tukee monia eri fontteja.

15 Asenna figlet-paketti ja varmista, että se toimii. 2p

sudo apt install figlet

```
Reading package lists... Done
Building dependency tree... Done
Reading state information... Done
The following NEW packages will be installed:
  figlet
O upgraded, 1 newly installed, O to remove and O not upgraded.
Need to get 133 kB of archives.
After this operation, 752 kB of additional disk space will be used.
Get:1 http://fi.archive.ubuntu.com/ubuntu jammy/universe amd64 figlet amd64 2.2.5–3 [133 kB]
Fetched 133 kB in Os (1,443 kB/s)
Selecting previously unselected package figlet.
(Reading database ... 109576 files and directories currently installed.)
Preparing to unpack .../figlet_2.2.5–3_amd64.deb ...
Unpacking figlet (2.2.5–3) ...
Setting up figlet (2.2.5–3) ...
update—alternatives: using /usr/bin/figlet–figlet to provide /usr/bin/figlet (figlet) in auto mode
Processing triggers for man–db (2.10.2–1) ...
Scanning processes...
Scanning linux images...
Running kernel seems to be up–to–date.
No services need to be restarted.
No containers need to be restarted.
No user sessions are running outdated binaries.
No VM guests are running outdated hypervisor (qemu) binaries on this host.
tiina@nginx:~$ figlet UBUNTU
 iina@nginx:~$ _
```


- 16 Poista figlet järjestelmästä kaikkien asetustiedostojen kanssa. Tarkista, että ohjelmaa ei voida suorittaa poistamisen jälkeen. 2p
 - sudo apt-get purge –auto-remove figlet
 - purge ja auto-remove poistavat kaiken mikä figlet-paketissa tuli mukana.

```
tiina@nginx:~$ sudo apt–get purge ––auto–remove figlet
Reading package lists... Done
Building dependency tree... Done
Reading state information... Done
The following packages will be REMOVED:
  figlet*
O upgraded, O newly installed, 1 to remove and O not upgraded.
After this operation, 752 kB disk space will be freed.
Do you want to continue? [Y/n] Y
(Reading database ... 109655 files and directories currently installed.)
Removing figlet (2.2.5–3) ...
Processing triggers for man–db (2.10.2–1) ...
(Reading database ... 109579 files and directories currently installed.)
Purging configuration files for figlet (2.2.5–3) ...
tiina@nginx:~$ figlet UBUNTU
-bash: /usr/bin/figlet: No such file or directory
tiina@nginx:~$ _
```


17 Suorita komento ps aux | less ja etsi kuvaukset tulostuksessa käytetyille sarakkeiden otsikoille. 4p

USER	PID	%CPU	%MEM	VSZ	RSS	TTY	STAT	START	TIME COMMAND
root	1	0.0	0.5	100824	11768	?	Ss	14:15	0:01 /sbin/init
root	2	0.0	0.0	0	0	?	S	14:15	0:00 [kthreadd]
root	3	0.0	0.0	0	0	?	I<	14:15	0:00 [rcu_gp]

- ps komento listaa käyttäjä- ja pääteprosessit.
- aux kertoo järjestelmän käynnissä olevien prosessien tämänhetkisestä tilasta.
- USER käyttäjä.
- PID prosessin id-tunnus.
- %CPU prosessin käyttämä prosenttiosuus CPU:sta.
- %MEM prosessin käyttämä prosenttiosuus muistista.
- VSZ prosessin käyttämä koko virtuaalisena muistina KiB:na.
- RSS prosessin käyttämä koko fyysisenä muistina kilobitteina.
- TTY prosessin hallitsema terminaalin nimi.
- STAT prosessin statuskoodi.
- START milloin prosessi on alkanut.
- TIME prosessin käyttämä prosessoriaika.
- COMMAND prosessikomennon nimi.

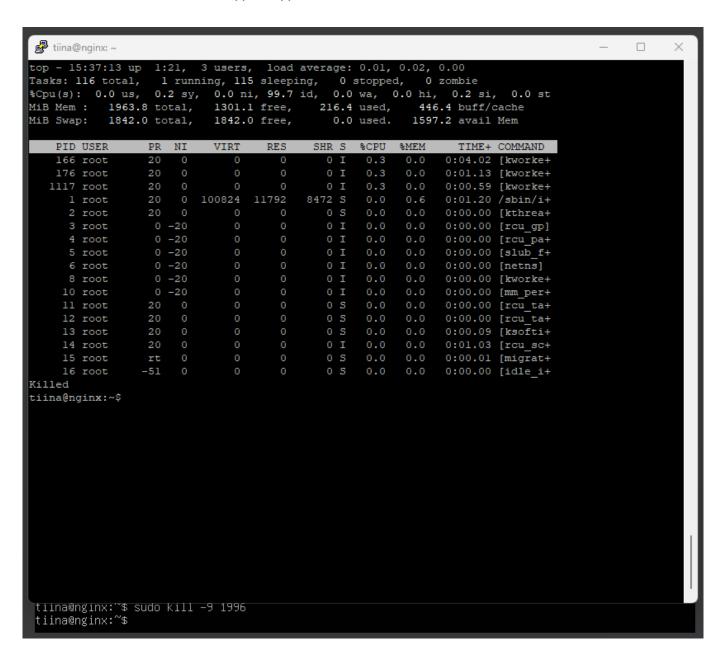

- 18 Avaa toinen SSH-yhteys Ubuntu-NGINX -palvelimeen (esimerkiksi Puttylla) ja sulje tämä yhteys kill-komennolla (Vinkki: käytä avatun SSH-yhteyden PID-tunnusta). 2p
 - Saatoin tehdä tämän hieman hölömösti, mutta onnistuin kuitenkin tehtävässä ja opin käyttämään komentoa kill.
 - SSH:lla yhteys NGINX:n.

```
tiina@nginx:~$ ssh tiina@192.168.10.253
The authenticity of host '192.168.10.253 (192.168.10.253)' can't be established.
ED25519 key fingerprint is SHA256:jDuZVOwdeddBhfmjImNKIUgcGZpHBlhogWGQCvYtCAE.
This key is not known by any other names
Are you sure you want to continue connecting (yes/no/[fingerprint])? Y
Please type 'yes', 'no' or the fingerprint: Yes
Warning: Permanently added '192.168.10.253' (ED25519) to the list of known hosts
tiina@192.168.10.253's password:
Welcome to Ubuntu 22.04.2 LTS (GNU/Linux 5.15.0-76-generic x86 64)
 * Documentation: https://help.ubuntu.com
* Management:
                  https://landscape.canonical.com
                  https://ubuntu.com/advantage
 * Support:
 System information as of Sun Jul 9 03:21:54 PM UTC 2023
                                                          118
 System load: 0.05029296875
                                Processes:
 Usage of /: 58.7% of 9.75GB Users logged in:
 Memory usage: 13%
                                 IPv4 address for enp0s3: 192.168.10.253
 Swap usage:
               0%
 * Strictly confined Kubernetes makes edge and IoT secure. Learn how MicroK8s
  just raised the bar for easy, resilient and secure K8s cluster deployment.
  https://ubuntu.com/engage/secure-kubernetes-at-the-edge
Expanded Security Maintenance for Applications is not enabled.
0 updates can be applied immediately.
Enable ESM Apps to receive additional future security updates.
See https://ubuntu.com/esm or run: sudo pro status
Last login: Sun Jul 9 15:20:20 2023 from 192.168.10.2
```


- Komento top -c kertoo PID:n.
- Komento sudo kill -9 1996 (PID) tappaa yhteyden.
- Lakoninen "Killed" ilmestyy Puttyyn.

- 19 Avaa toinen SSH-yhteys uudelleen Ubuntu-NGINX -palvelimeen. Tulosta prosessien puunäkymä, kun SSH-yhteys on muodostettu. Sulje nyt toinen SSH-yhteys ja tulosta puunäkymä uudelleen. Miten SSH-yhteys näkyy puunäkymässä molemmissa tapauksissa (yhteys muodostettu ja yhteys suljettu)? 2p
 - SSH-yhteys muodostettu.

```
tiina@nginx:~$ pstree
          −ModemManager−−−2*[{ModemManager}]
systemd-
           cron
           -dbus-daemon
                           -{irqbalance}
           -irqbalance-
           −login──bash──pstree
−multipathd──6*[{multipathd}]
           -networkd-dispat
           -packagekitd---2*[{packagekitd}]
           -polkitd---2*[{polkitd}]
-rsyslogd---3*[{rsyslogd}]
           -snapd---10*[{snapd}]
-sshd---sshd---sshd---
                                     -bash
           systemd---(sd-pam)
           -systemd-journal
           -systemd–logind
           -systemd-network
           -systemd-resolve
           -systemd-timesyn---{systemd-timesyn}
           -systemd-udevd
           -udisksd---4*[{udisksd}]
           -unattended-upgr----{unattended-upgr}
```



```
tiina@nginx:~$ pstree
          -ModemManager----2*[{ModemManager}]
systemd-
          cron
           -dbus-daemon
          -irqbalance-
                         -{irqbalance}
          -login---bash
          -multipathd---6*[{multipathd}]
          -networkd-dispat
           -packagekitd---2*[{packagekitd}]
          -polkitd---2*[{polkitd}]
-rsyslogd---3*[{rsyslogd}]
          -snapd---10*[{snapd}]
-sshd---sshd---bash---pstree
          -systemd---(sd-pam)
          -systemd-journal
          -systemd-logind
          -systemd-network
           -systemd-resolve
          -systemd-timesyn---{systemd-timesyn}
          -systemd-udevd
           -udisksd---4*[{udisksd}]
          -unattended-upgr----{unattended-upgr}
:iina@nginx:~$
```

SSH-yhteys katkaistu.

```
tiina@nginx:~$ pstree
           -ModemManager---2*[{ModemManager}]
systemd-
           cron
           dbus-daemon
           -irqbalance---{irqbalance}
          —login——bash——pstree
—multipathd——6*[{multipathd}]
          —networkd–dispat
           -packagekitd---2*[{packagekitd}]
           -polkitd---2*[{polkitd}]
-rsyslogd---3*[{rsyslogd}]
           snapd——10*[{snapd}]
           sshd
           -systemd---(sd-pam)
           -systemd-journal
           -systemd–logind
           -systemd–network
           systemd-resolve
           <del>syst</del>emd-timesyn---{systemd-timesyn}
           systemd-udevd
           -udisksd---4*[{udisksd}]
           -unattended-upgr----{unattended-upgr}
```



```
-gsd-smartcard—3*[{gsd-smartcard}]
-gsd-sound—3*[{gsd-sound}]
-gsd-wacom—3*[{gsd-wacom}]
-gyfs-afc-volume—2*[{gyfs-goa-volume}]
-gyfs-goa-volume—2*[{gyfs-goa-volume}]
-gyfs-gphoto2-vo—2*[{gyfs-gphoto2-vo}]
-gyfs-mtp-volume—2*[{gyfs-mtp-volume}]
-gyfs-mtp-volume—2*[{gyfs-udisks2-vo}]
-gyfsd-myfsd-trash—2*[{gyfs-trash}]
-gyfsd-gyfsd-trash—2*[{gyfsd-trash}]
-gyfsd-metadata—2*[{gyfsd-fuse}]
-gyfsd-metadata—2*[{gyfsd-metadata}]
-ibus-portal—2*[{ibus-portal}]
-pipewire—fpipewire}
-pipewire-media-—(pipewire-media-)
-pulseaudio—3*[{pulseaudio}]
-sh—ibus-daemon—ibus-engine-sim—2*[{ibus-engine-sim}]
-ibus-nemconf—2*[{ibus-memconf}]
-2*[{ibus-daemon}]
-2*[{ibus-daemon}]
-snapd-desktop-io—snapd-desktop-io—3*[{snapd-desktop-i}]
-tracker-miner-f—5*{{tracker-miner-f}}
-2*[xdg-desktop-por]
-2*[xdg-desktop-por—3*[{xdg-desktop-por}]]
-xdg-desktop-por—5*[{xdg-desktop-por}]]
-xdg-document-po—fusermount3
-systemd-journal
-systemd-journal
-systemd-oomd
-systemd-oomd
-systemd-resolve
-systemd-timesyn—{systemd-timesyn}
-systemd-udevd
-udisksd—4*[{udisksd}]
-unattended-upgr—{unattended-upgr}
-upowerd—2*[{upowerd}]
-wpa_supplicant_
```

- Yhteyden ollessa päällä, komento pstree antaa lähes identtisen puun.
- Yhteyden katkaisun jälkeen käyttäjillä on "omat puut".

- 20 Kuinka pysäytät SSH-palvelun systemd:llä ja varmistat, että se ei käynnisty järjestelmän käynnistyksen aikana? Suorita tämä tehtävä ja tarkista se käynnistämällä järjestelmä. Tarkistuksen jälkeen ota uudelleen käyttöön SSH-palvelun käynnistyminen järjestelmän käynnistyksen yhteydessä. 4p
 - Komento: sudo systemctl stop ssh
 - Komento: sudo systemctl disable ssh
 - Suoritin edellä mainitut komennot ja yritin ottaa käyttäjällä demoubuntu@demoubuntu yhteyttä käyttäjään tiina@nginx.

demoubuntu@demoubuntu:~\$ ssh tiina@192.168.10.253
ssh: connect to host 192.168.10.253 port 22: Connection refused
demoubuntu@demoubuntu:~\$

- Tämän jälkeen meni pieni, mutta paniikkia täynnä oleva hetki, että sain ssh-yhteyden taas takaisin.
- Komento: sudo systemctl enable ssh
- En saanut yhteyttä. Ajattelin varmistaa, että palomuurissa on lupa portille 22.
- Komento: sudo ufw allow ssh
- En saanut yhteyttä. Alkoi kuumotella, että mitä olen sössinyt.
- Ensin komento: sudo systemctl restart ssh
- Ja heti perään: sudo systemctl enable ssh
- Tarkistin, että ssh on aktiivinen komennolla: sudo systemctl is-active ssh

```
demoubuntu@demoubuntu:-$ ssh tiina@192.168.10.253
tiina@192.168.10.253's password:
Welcome to Ubuntu 22.04.2 LTS (GNU/Linux 5.15.0-76-generic x86_64)

* Documentation: https://help.ubuntu.com
* Management: https://landscape.canonical.com
* Support: https://lubuntu.com/advantage

System information as of Sun Jul 9 05:07:00 PM UTC 2023

System load: 0.00390625 Processes: 115
Usage of /: 58.7% of 9.75GB Users logged in: 1
Memory usage: 12% IPv4 address for enp0s3: 192.168.10.253
Swap usage: 0%

* Strictly confined Kubernetes makes edge and IoT secure. Learn how MicroK8s just raised the bar for easy, resilient and secure K8s cluster deployment.
https://ubuntu.com/engage/secure-kubernetes-at-the-edge
Expanded Security Maintenance for Applications is not enabled.
0 updates can be applied immediately.
Enable ESM Apps to receive additional future security updates.
See https://ubuntu.com/esm or run: sudo pro status

Last login: Sun Jul 9 17:02:39 2023
tiina@nginx:-$
```


- 21 Vaihda käyttäjäsi toiseksi (esimerkiksi tavallisesta käyttäjästä root-käyttäjäksi) ja syötä väärä salasana. Miten ja mistä /var/log -polun lokitiedostosta voit hakea tiedot tästä epäonnistuneesta kirjautumisyrityksestä? 2p
 - sudo cat /var/log/auth.log | tail -5
 - Tulostaa viimeiset viisi riviä.
 - Todennuslokitiedostosta (auth.log) löytyy käyttäjän todentamiseen liittyvät tiedot ja se seuraa esimerkiksi luvattomia kirjautumisyrityksiä.

```
tiina@nginx:~$ sudo cat /var/log/auth.log | tail -5
Jul 9 16:52:02 nginx sudo: tiina : TTY=tty1 ; PWD=/home/tiina ; USER=root ; COMMAND=/usr/bin/cat
/var/log/auth.log
Jul 9 16:52:02 nginx sudo: pam_unix(sudo:session): session opened for user root(uid=0) by tiina(uid
=1001)
Jul 9 16:52:02 nginx sudo: pam_unix(sudo:session): session closed for user root
Jul 9 16:52:17 nginx sudo: tiina : TTY=tty1 ; PWD=/home/tiina ; USER=root ; COMMAND=/usr/bin/cat
/var/log/auth.log
Jul 9 16:52:17 nginx sudo: pam_unix(sudo:session): session opened for user root(uid=0) by tiina(uid
=1001)
tiina@nginx:~$ _
```


- 22 Avaa journald reaaliaikaista kirjaamista varten. Avaa nyt SSH-yhteys Ubuntu-NGINX -palvelimeen. Yritä kirjautua sisään omanimi-käyttäjänä kirjoittamalla ensin virheellinen ja sitten oikea salasana. Miten nämä merkinnät kirjataan? 2p
 - journalctl -f
 - -f näkymä päivittyy reaaliajassa.
 - Käytin demoubuntu@demoubuntu:a SSH-yhteyden muodostamiseen.
 - Väärä salasana näkyy toiseksi viimeisenä ja sen alapuolella näkyy kun kirjauduin ulos käyttäjänä tiina@nginx.

```
tiina@nginx:~$ journalctl -f
Hint: You are currently not seeing messages from other users and the system.

Users in groups 'adm', 'systemd-journal' can see all messages.

Pass -q to turn off this notice.

Jul 09 17:21:32 nginx systemd[1049]: Listening on GnuPG cryptographic agent and passphrase cache (re stricted).

Jul 09 17:21:32 nginx systemd[1049]: Listening on GnuPG cryptographic agent (ssh-agent emulation).

Jul 09 17:21:32 nginx systemd[1049]: Listening on GnuPG cryptographic agent and passphrase cache.

Jul 09 17:21:32 nginx systemd[1049]: Listening on debconf communication socket.

Jul 09 17:21:32 nginx systemd[1049]: Listening on REST API socket for snapd user session agent.

Jul 09 17:21:32 nginx systemd[1049]: Listening on D-Bus User Message Bus Socket.

Jul 09 17:21:32 nginx systemd[1049]: Reached target Sockets.

Jul 09 17:21:32 nginx systemd[1049]: Reached target Basic System.

Jul 09 17:21:32 nginx systemd[1049]: Reached target Basic System.

Jul 09 17:21:32 nginx systemd[1049]: Reached target Main User Target.

Jul 09 17:21:32 nginx systemd[1049]: Reached target Main User Target.

Jul 09 17:22:18 nginx systemd[1049]: Startup finished in 90ms.

Jul 09 17:22:18 nginx sshd[1115]: Received disconnect from 192.168.10.5 port 38708:11: disconnected by user

Jul 09 17:22:18 nginx sshd[1115]: Disconnected from user tiina 192.168.10.5 port 38708
```


- 23 Avaa todennuslokitiedosto (auth.log) ja tarkista sisältö. Kuinka voit tulostaa vain rivit tästä lokitiedostosta CLI:hen, joka sisältää uusia istuntoja omanimikäyttäjältä (vinkki: käytä grepiä)? 2p
 - sudo cat /var/log/auth.log | grep "user tiina"

```
1) by (uid=0)
Jul  9 17:07:00 nginx sshd[1432]: pam_unix(sshd:session): session opened for <mark>user tiina</mark>(uid=1001) b
 (uid=0)
Jul 9 17:07:00 nginx systemd–logind[741]: New session 3 of <mark>user tiina.</mark>
Jul 9 17:13:31 nginx sshd[1487]: Disconnected from <mark>user tiina</mark> 192.168.10.5 port 33976
Jul 9 17:13:31 nginx sshd[1487]: Disconnected from <mark>user tiina</mark> 192.168.10.5 port 33976
Jul 9 17:13:31 nginx sshd[1432]: pam_unix(sshd:session): session closed for <mark>user tiina</mark>
Jul 9 17:17:02 nginx sshd[1508]: pam_unix(sshd:session): session opened for <mark>user tiina</mark>(uid=1001) b
 (uid=0)
Jul 9 17:17:02 nginx systemd–logind[741]: New session 5 of <mark>user tiina.</mark>
Jul 9 17:17:10 nginx sshd[1567]: Disconnected from <mark>user tiina</mark> 192.168.10.5 port 54506
Jul 9 17:17:10 nginx sshd[1508]: pam_unix(sshd:session): session closed for <mark>user tiina</mark>
Jul 9 17:18:17 nginx sshd[1587]: pam_unix(sshd:session): session opened for <mark>user tiina</mark>(uid=1001) b
(uid=0)
Jul 9 17:18:17 nginx systemd-logind[741]: New session 6 of user tiina.
Jul 9 17:18:17 nginx systemd-logind[741]: New session 6 of user tiina
Jul 9 17:18:17 nginx systemd-logind[741]: New session 6 of user tiina
Jul 9 17:18:17 nginx systemd-logind[741]: New session 6 of user tiina
 (uid=0)
Jul  9 17:18:23 nginx sshd[1587]: pam_unix(sshd:session): session closed for <mark>user tiina</mark>
Jul  9 17:19:24 nginx sshd[1655]: pam_unix(sshd:session): session opened for <mark>user tiina</mark>(uid=1001) b
 (uid=0)
Jul 9 17:19:24 nginx systemd–logind[741]: New session 7 of <mark>user tiina.</mark>
Jul 9 17:19:55 nginx sshd[1710]: Disconnected from <mark>user tiina</mark> 192.168.10.5 port 35446.
Jul 9 17:19:55 nginx sshd[1655]: pam_unix(sshd:session): session closed for <mark>user tiina</mark>
Jul 9 17:21:31 nginx login[754]: pam_unix(login:session): session opened for <mark>user tiina</mark>(uid=1001)
y LOGIN(uid=0)
Jul  9 17:21:32 nginx systemd–logind[741]: New session 1 of <mark>user tiina.</mark>
Jul  9 17:21:32 nginx systemd: pam_unix(systemd–user:session): session opened for <mark>user tiina(</mark>uid=10
1) by (uid=0)
Jul  9 17:22:03 nginx sshd[1069]: pam_unix(sshd:session): session opened for user tii
 (uid=0)
Jul    9 17:22:03 nginx systemd–logind[741]: New session 3 of <mark>us</mark>
Jul 9 17:22:18 nginx sshd[1115]: Disconnected from <mark>user tiina</mark> 192.168.10.5 port 38708
Jul 9 17:22:18 nginx sshd[1069]: pam_unix(sshd:session): session closed for <mark>user tiina</mark>
Jul 9 17:28:42 nginx login[754]: pam_unix(login:session): session opened for <mark>user tiina</mark>(uid=1001)
y LOGIN(uid=0)
Jul 9 17:28:42 nginx systemd-logind[746]: New session 1 of user tii
Jul  9 17:28:42 nginx systemd: pam_unix(systemd-user:session): session opened for <mark>user tiina</mark>(uid=10
1) by (uid=0)
tiina@nginx:~$
```


24 Vapaasana harjoitustehtävästä 2p

Tähän mennessä kivoin viikkotehtävä! Tykkäsin kun oli monta pienempää tehtävää ja pari isompaa. Pysyi hyvä flow tekemisessä.

Huomaan, että itsevarmuus Linuxin suhteen on kasvanut ja teen nykyään paljon rohkeammin erilaisia komentoja. Saatan kokeilla montaa erilaista, ennen kuin valitsen itselleni sen sopivimman. Näistä ei (tietenkään) ole kuvakaappauksia. Palautuksista tulisi muuten melkoisen pitkiä.

Tehtäviä tehdessä on tullut paitsi niitä epäonnistumisen tunteita, niin myös onnistumisen tunteita. Enemmän onnistumisen tunteita, koska eipä tästä olisi mitään tullut, mikäli olisi vain niitä epäonnistumisia. Se on mahtava fiilis, kun on kauemman aikaa takunnut jonkin tehtävän kanssa ja yhtäkkiä ymmärrät, että missä kiikastaa. On ollut myös hauska huomata, miten peruskomennot tulevat jo ulkomuistista, kun alkuun tarvitsi ihan jokaisen komennon kohdalla kurssin materiaaleja.

Ajoittain minulla on vaikeuksia ymmärtää tehtävänantoa, mutta se ei ole mikään uusi juttu. Mitä pitempi tehtävänanto, sitä hankalampaa minun on hahmottaa tehtävän punainen lanka. Olen tässä vuosien varrella oppinut pilkkomaan tehtävän ja se on auttanut useasti. Ikävä kyllä, välillä tehtävistä jää uupumaan tiettyjä asioita, kun olen ajatellut niiden olevan "ei niin tärkeitä". Toivottavasti olen nyt saanut pidettyä kiinni siitä punaisesta langasta.

Edelleen annan itselleni kehitystehtäväksi ylianalysoinnin lopettamisen. Ehkä vielä jonain päivänä...

Tässä on kiinnostus Linuxia kohtaan syventynyt. Niin sanotusti nälkä kasvaa syödessä. Olisi mukava tietää vielä vähän lisää! Onneksi on vielä yksi tehtävä jäljellä.